

Organ	Kollektivtrafiknämnden
Plats	Kollektivtrafikmyndigheten, Ängsgårdsgatan 12, Västerås
Tidpunkt	Tisdagen den 18 maj 2021
Ledamöter	Tommy Levinsson (S), Ordförande Karolina Myllergård (S) Bengt-Åke Nilsson (L) Anders Johannesson (C), ersätter Magnus Ekblad (C) Jenny Landernäs (M), 2:e vice ordförande Gunnar Björnstad (M) Sven Fallgren (SD)
Ersättare	Mikael Peterson (S) Natalie Nordström (S) Samuel Stengård (KD) Kenneth Nilsson (SD)
Övriga	Arne Andersson, förvaltningsdirektör Mohammad Sabet, verksamhetschef Christina Winnieson, ekonomichef Christina Ersson, mötessekreterare Marie Christensson, verksamhetschef Oskar Jonsson, utvecklingsstrateg Elisabet Wigholm, handläggare

§ 28 Fastställande av föredragningslista

Beslut

1. Den preliminära föredragningslistan fastställs med tillägg av ett nämndinitiativ från Jenny Landernäs och Gunnar Björnstad, båda (M) samt Samuel Stengård (KD). Nämndinitiativet redovisas i § 45 i protokollet. Punkterna 14 - 18 föreslås justeras omedelbart.

§ 29 Föregående protokoll

Anmäls att kollektivtrafiknämndens protokoll från sammanträdet 2021-04-15 justerats i föreskriven ordning.

§ 30 Justering

Beslut

1. Gunnar Björnstad utses att jämte ordföranden justera dagens protokoll.

§ 31 Nästa sammanträde

Beslut

1. Nästa ordinarie sammanträde ska äga rum onsdagen den 15 september 2021 kl 09.00.
Ett extra sammanträde planeras tisdagen den 31 augusti 2021 kl. 09.00 för behandling av Trafikförsörjningsprogrammet.

§ 32 Delegationsbeslut och anmälningsärenden

Bilaga 1 a – b

- a) Protokoll över beslut enligt delegation

Beslut

1. Delegationsbeslut och anmälningsärenden läggs till handlingarna.

§ 33 Muntlig information

En organisationsöversyn genomförs med målbilden En tydlig organisation för medarbetare och kund. Arne Andersson går igenom den nya förvaltningsorganisationen som träder i kraft vid månadsskiftet maj – juni 2021.

Marie Christensson informerar om kommande kommunikations- och marknadsinsatser för att öka kollektivtrafiken igen efter pandemin. Även Svensk Kollektivtrafik kommer att ha kampanjer nationellt.

Nämnden diskuterar bland annat hållbarhetsfrågor, resursbehov för kampanjerna, samarbete med andra aktörer som kommunerna och näringslivet, idéer som produktutbud med inriktning på att upptäcka länet samt kundperspektiv i kommunikationen.

Mohammad Sabet informerar om status för frågan om öppen framdörr/passagerare i framsätet i Connect Bus personbilar.

Arne Andersson informerar om tågfrågor och berör bland annat upphandlingar, eventuella möjligheter till tidigareläggande av leverans för tåg av modell ER1 till Tåg i Bergslagen samt fråga om kompensation till SJ för intäktsbortfall.

Nämnden diskuterar bland annat hur tågen fungerar vid befintliga plattformar, vilket kommer att kontrolleras under sommaren.

Arne Andersson tar upp trängsel i kollektivtrafiken, som inte har varit något större problem. Däremot är det få som använder munskydd i kollektivtrafiken trots uppmaningar.

Nämnden diskuterar bland annat vaccinationernas påverkan på användandet av munskydd samt vilka grupper som använder munskydd och inte.

Mohammad Sabet informerar om flexfordonen inom Västerås stad. Det har varit en del tekniska problem med de eldrivna flexfordonen, och nu planeras för att skaffa ett par biogasfordon för att komplettera.

Arne Andersson informerar om processen kring den länsöverskridande trafiken tillsammans med UL.

Beslut

1. Informationen noteras.

§ 34 Trafikrambudget 2022

KTM210045

Förslaget till rambudget redovisades vid nämndens förra sammanträde § 18.

Beslut

1. Redovisat förslag till rambudget 2022 antas.

§ 35 Översyn av planeringsprinciper - lägesbild

KTM210050

Mohammad Sabet ger en kort muntlig återkoppling. Den trafikala delen är ännu inte riktigt färdig. Arbetet med finansieringsdelen har nyligen påbörjats och redovisas ytterligare efter sommaren.

Beslut

1. Informationen noteras.

§ 36 Revidering av resevillkor

KTM210052

En översyn av VL:s resevillkor har genomförts för att harmonisera dessa med de förändrade behov som uppkommit efter förändringar i både biljettprodukter, priser och andra faktorer.

Bland annat föreslås tidsbegränsad giltighet på biljetter och kort, och även en bortre gräns för biljetters giltighet vid byte av biljettsystem.

Beslut

1. Det redovisade förslaget till reviderade resevillkor för VL godkänns, att gälla från och med 2021-06-01.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

§ 37 Delårsrapport 1 för Kollektivtrafikförvaltningen

KTM210053

Christina Winnieson redovisar Delårsrapport 1 för Kollektivtrafikförvaltningen. Rapporten omfattar delårs-bokslut för perioden januari - april, helårsprognos samt belyser viktiga händelser inom verksamheten. Ackumulerat resultat till och med april är -18 miljoner kronor. Prognos för helårsresultat 2021 är -55 miljoner kronor. Sjukfrånvaron har sjunkit under perioden. Resandet med allmän kollektivtrafik har minskat kraftigt. Resandet med serviceresor har också minskat men nöjdheten är fortsatt hög.

Beslut

1. Delårsrapport 1 2021 för Kollektivtrafikförvaltningen godkänns.

§ 38 Status öppning av framdörren i bussarna

KTM210238

Enligt protokoll från nämndens sammanträde 2021-04-15 § 23 ska ärendet följas upp vid dagens sammanträde. Mohammad Sabet informerar. Fordon med skärm mellan förare och resande har testats, men skärmen gav för mycket reflektioner för förarna. Man arbetar vidare med frågan. Svensk Kollektivtrafik arbetar också med frågan.

Nämnden diskuterar bland annat att frågan behöver lösas före skolstarten i höst.

Beslut

1. Informationen noteras.

§ 39 Trafikförsörjningsprogrammet, remisstatus

KTM200084

Oskar Jonsson ger en lägesrapport utifrån inkomna remissvar. Totalt har 38 mottagare aviserat att man ska svara, och svar har inkommit från 34 mottagare. Remissammanställning pågår. Generellt visar remissvaren god uppslutning kring förslaget.

Ärendet behandlas vid ett extra sammanträde den 31 augusti 2021.

Beslut

1. Tidplanen för arbetet justeras enligt ovan.
2. I övrigt noteras informationen.

§ 40 Utnämning av dataskyddsombud

RV210526

Kollektivtrafiknämnden föreslås utnämna informationssäkerhetsstrateg Moon Vu Carlbring till dataskyddsombud.

Enligt dataskyddsförordningen är personuppgiftsansvarig skyldig att utnämna ett dataskyddsombud om behandlingen genomförs av en myndighet eller ett offentligt organ. Personuppgiftsansvaret åvilar respektive nämnd och hel- eller majoritetsägda bolag.

Då kollektivtrafiknämndens nuvarande dataskyddsombud, Åsa Tengström, avslutar sin anställning i Region Västmanland behöver nytt dataskyddsombud utnämnas.

Beslut

1. Informationssäkerhetsstrateg Moon Vu Carlbring utnämns till dataskyddsombud för styrelsen/nämnden från och med 2021-06-01.

§ 41 Kundkoll - beslut om produktsortimentet och om rekommendation till regionfullmäktige om taxor

KTM210010

Bilaga 2

Elisabet Wigholm informerar. Under 2019 genomfördes utredningen Kundkoll, vilken resulterade i fyra alternativ på zonstruktur, priser och produkter i Västmanland.

I det rekommenderade alternativ fyra separeras zonerna KAK, FNS och Hallsta/Sura så att varje kommun blir en egen zon. En resa över kommungräns blir automatiskt en länsresa. Resenären kan därmed resa i hela länet på sin biljett.

I Västmanland beslutar varje kommun om den inomkommunala taxan. Prissättningsprocessen underlättas om varje kommun är en egen zon. En annan fördel är att resenärerna är vana vid kommungränser och ofta vet i vilken kommun de befinner sig.

De resenärer som främst gynnas i detta alternativ är de som reser långt, de som reser inom en kommun samt resenärer som tidigare rest till olika orter. Exempelvis en Köpingsbo som reser till både Arboga, Hallstahammar och Västerås.

Det finns en viss styrning mot enkelbiljetter i prisleförslaget. Syftet med detta är att locka in sällanresenärer till kollektivtrafiken, möjliggöra fritidsresor för ungdomar samt att få växlarna (de som åker både bil och kollektivtrafik) att oftare välja kollektivtrafik. Det är också troligt att coronapandemin förändrat många människors behov av att resa. Att resa då och då kan bli vanligare, med krav på högre flexibilitet än dagens periodkort kan erbjuda.

30-dagarsbiljetten för skolungdomar blir dyrare än idag. Dock får enkelbiljetter ett lägre pris när ungdomar gör längre resor eller resor inom kommun. Ungdomar gör främst sina pendlingsresor med skolkort. I regel behövs inte ett 30-dagarskort för fritidsresor. Vanligare är att köpa enkelbiljetter eller rabattkort för denna typ av resor och därför har prioriteringen varit att hålla ett lägre pris på dessa biljetter.

De ungdomar som främst får av ett högre pris är de som reser mellan kommunerna i FNS och KAK. I jämförelse med några av Västmanlands grannlän sticker dock inte priserna ut. Resor mellan kommuner ligger på ungefär samma prisnivå i Uppsala, Sörmland och Dalarna. För VLs kunder blir det dock ett högre pris än man är van vid. Ett sätt att dämpa effekten för dessa skolungdomar är att tillåta fler resor med skolkort under vardagar. Idag är skolkorten laddade med två resor per skoldag. I förslaget laddas skolkort län med fyra resor per vardag.

Föreslagna förändringar

Zoner

- Att ändra befintlig zonstruktur till att varje kommun i Västmanland är en egen zon, samt en länszon för hela Västmanland.
- Att resor över kommungräns kräver länsbiljett.
- Att länszonen innefattar Avesta och Eskilstuna, men inte Lindesberg och Örebro. Resor till Eskilstuna och Avesta kräver länsbiljett.

Produkter

- Att införa dygnsbiljett kommun och dygnsbiljett län.

- Att ersätta dagens pendlarkort med 30-dagarskort kommun och 30-dagarskort län.
- Att ta bort produkten 20-resors ungdom.
- Att ersätta dagens enkelbiljetter med enkelbiljett kommun (1h övergångstid) och enkelbiljett län (3h övergångstid).
- Att ersätta dagens 10-resorskort med 10-resorskort kommun (1h) och 10-resorskort län (3h).
- Att ovanstående förändringar genomförs i januari 2022.

Skolkort

- Att produkten skolkort län ska innefatta fyra resor/vardag istället för dagens två resor/skoldag.
- Att skolkort län ska vara giltiga under terminslov, men inte under sommarlov.
- Att ovanstående förändringar av skolkorten träder i kraft vid skolstarten höstterminen 2021.

Priser

- Att priser för regionalt resande vid införande av Kundkoll januari 2022 antas enligt nedan tabell.
- Att prisjustering sker årligen enligt LPIK genom beslut av Kollektivtrafiknämnden
- Att rekommendera kommunerna att besluta att följa prisrekommendationen för den inomkommunala trafiken enligt nedan tabell.
- Att rabattsatsen för ungdomar som köper en länsprodukt är 33% av ordinarie pris.

Biljett	Helt pris		Reducerat pris	
	Kommun	Län	Kommun	Län
Enkel	26	55	20	35
10-resor	210	440	160	280
Dygn	52	110	40	70
30-dagar	630	1100	470	735
Skolkort	5670	9430		

I ärendet yrkar

Jenny Landernäs (M) yrkar bifall till beredningens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och att nämnden beslutar enligt det förslaget.

Kollektivtrafiknämndens beslut

1. Redovisat förslag till förändringar avseende zoner godkänns, att gälla från och med 2022-01-09.
2. Redovisat förslag till förändringar avseende produkter godkänns, att gälla från och med 2022-01-09.

3. Redovisat förslag till förändringar avseende skolkort godkänns, att gälla från och med skolstart höstterminen 2021.

Kollektivtrafiknämndens förslag till fullmäktiges beslut

1. Redovisat förslag till förändringar avseende priser godkänns, att gälla från och med 2022-01-09.

Protokollsanteckning

Bilaga 3

Jenny Landernäs och Gunnar Björnstad, båda (M) och Samuel Stengård (KD) lämnar protokollsanteckning enligt bilaga.

§ 42 Samverkansavtal Mälardalstrafik

KTM210054

Mälardalstrafik AB ägs av Region Stockholm, Region Sörmland, Region Uppsala, Region Västmanland, Region Örebro län och Region Östergötland (nedan Parterna).

Den trafik som Mälardalstrafik organiserar regleras i ett samverkansavtal, som ingåtts mellan de kollektivtrafikansvariga i Mälardalen. Samverkansavtalet beskriver översiktligt vilken trafik som ska bedrivas, hur det ska gå till och hur kostnaderna ska fördelas. Mellan Mälardalstrafik och ägarkretsen finns i nästa steg tecknat ett uppdragsavtal, som reglerar Mälardalstrafiks uppdrag i förhållande till ägarkretsen. Uppdragsavtalet utgör också en bilaga (bilaga A) i samverkansavtalet.

Samverkansavtalet om utveckling av regionaltågstrafiken i Östra Sverige ("Samverkansavtalet") tecknades mellan Mälardalstrafiks ägare den 22 juni 2015.

Därefter har Tilläggsavtal 1 tecknats under 2019 som inledande förberedelser inför Etapp 2. Behov av att säkerställa genomförandet av Etapp 2 ger skäl till bifogat framlagt förslag om Tilläggsavtal 2 innehållande uppdateringar av vissa bilagor. De bilagor som föreslås uppdateras är följande:

- Bilaga B- Trafikutbud Etapp 2
- Bilaga C – Finansiering Etapp 1 ersätts av Bilaga C – Finansiering Etapp 2
- Bilaga D – Principer för prissättning Etapp 1 ersätts av Bilaga D – Principer för prissättning Etapp 2
- Bilaga F – Planeringsprocess Etapp 1 ersätts av Bilaga F – Planeringsprocess Etapp 2
- Bilaga G – Affärsplan Etapp 2 ersätts av ny Bilaga G – Affärsplan Etapp 2

Bilaga A kvarstår och Bilaga E är sedan tidigare uppdaterad. Bilaga H ligger fast. Samverkansavtalet ska i övrigt bestå oförändrat. Tilläggsavtalet är villkorat av att de beslutande församlingarna hos Parterna, ställer sig bakom Tilläggsavtalet.

Tilläggsavtalet är bindande först när samtliga beslutande församlingar har beslutat att tillträda Tilläggsavtalet.

Ärendet behandlas av regionfullmäktige 2021-06-15.

Kollektivtrafiknämndens förslag till fullmäktiges beslut

1. Region Västmanland ingår de tilläggsavtal som uppdaterar följande bilagor till Samverkansavtalet om utveckling av regionaltågstrafiken i Östra Sverige: Bilaga B – Trafikutbud Etapp 2, Bilaga C – Finansiering Etapp 2, Bilaga D – Principer för prissättning Etapp 2, Bilaga F – Planeringsprocess Etapp 2 och Bilaga G – Affärsplan Etapp 2.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

§ 43 Mälardalstaxa

KTM210027

De regionala kollektivtrafikmyndigheterna i Stockholm, Uppsala, Sörmland, Östergötland, Örebro och Västmanland, (i ärendet benämnda RKTm), ingick år 2014 ett avtal om att tillsammans etablera en ny regionaltågstrafik och nya pendlarbiljetter, Mälardalstaxan, som gäller både i regionaltågstrafiken och i den anslutande och parallella lokala spår- och busstrafiken.

Mälardalstaxan infördes hösten 2017 i form av periodbiljetter med tillhörande resevillkor. Till följd av ny affärsmodell för regionaltågstrafiken kommer Mälardalstrafik från och med 12 december 2021 (T22) att ansvara för hela produktsortimentet på de sträckor som omfattas av Mälardalstrafik upphandlade trafik. Till följd av detta ingår även enkelbiljetter med tillhörande resevillkor i Mälardalstrafiks sortiment från T22.

Inför Etapp 2 har ett arbete genomförts med att ta fram förslag till resevillkor, produkter och priser för Mälardalstaxan Etapp 2. Detta ärende redogör för förslag till övergripande resevillkor, produkter och priser samt ett antal övriga förutsättningar exempelvis hantering av kampanjer och tilläggsavgifter.

Kollektivtrafiknämndens förslag till fullmäktiges beslut

1. Övergripande resevillkor, produkter och priser fastställs i enlighet med redovisat förslag till Mälardalstaxa.
2. Tilläggsavgift om 1500 kronor ska tas ut i enlighet med lag (1977:67) om tilläggsavgift i kollektiv persontrafik till resande utan giltig biljett och där det inte föreligger förmildrande skäl i enlighet med § 2 i ovan nämnda lag.
3. Mälardalstrafik, MÄLAB AB, föreslås få genomföra marknadsaktiviteter och kampanjer för att öka attraktiviteten i trafiksystemet enligt av Mälardalstrafiks syrelse årligen antagen budget.
4. Avvikelse från Mälardalstaxan för Region Västmanland hanteras i separat ärende.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

§ 44 Mälardalstaxan - undantag och anpassningar inom Västmanlands län

KTM210055

I enlighet med samverkansavtalet bilaga D kan Region Västmanland begära avvikelser från prissättning enligt Mälardalstaxans principer. Följande relationer har identifierats av Kollektivtrafikförvaltningen med förslag till justerat pris.

Relationer inom Västmanlands län

Enkelbiljett: 55 kr för att harmonisera med prissättning inom Västmanland. Detta gäller sträckor som trafikeras med Mälartåg vilket omfattar samtliga relationer på följande sträckor:

- Sala-Ransta-Västerås-Kolbäck-Kvicksund (UVEN)
- Arboga-Kungsör (Svealandsbanan)

30-dagarsbiljett: Ersätts för relationer inom Västmanlands län Mälardalstaxan av VL-30 dagar Län där Region Västmanland beslutar om prissättning i särskild ordning.

Relationer mellan Västmanland och Uppsala län

För relationer mellan Uppsala län och Västmanlands län, undantaget Sala-Heby/Morgongåva/Uppsala, föreslås pris för 30-dagar ersättas av enhetspriset 1 500 kr under förutsättning att Region Uppsala fattar motsvarande beslut.

Avvikelsen är motiverad utifrån harmonisering med prissättning för busstrafik mellan länen.

På sträckan Sala-Heby-Morgongåva-Uppsala ersätts Mälardalstaxan av UL:s produkt-sortiment och prissättning vilken beslutas av Region Uppsala både vad gäller enkelbiljett som 30-dagarsbiljett.

I ärendet yrkar

Bengt-Åke Nilsson (L) yrkar avslag på beslutspunkt 2.

Beslutsgång

Ordförande konstaterar att endast ett förslag till beslut finns gällande punkterna 1 och 3 och konstaterar att nämnden beslutar enligt beredningens förslag i dessa punkter.

Han ställer sedan Bengt-Åke Nilssons yrkande om avslag på punkt 2 mot beredningens förslag och finner att nämnden beslutar enligt beredningens förslag.

Nämnden har därmed beslutat enligt beredningens förslag i dess helhet.

Kollektivtrafiknämndens förslag till fullmäktiges beslut

1. Region Västmanland begär avvikelser från Mälardalstaxan för relationer inom Västmanlands län enligt redovisat förslag.
2. Region Västmanland begär avvikelser från Mälardalstaxan för relationer mellan Västmanlands län och Uppsala län i enlighet med redovisat förslag under förutsättning att Region Uppsala fattar motsvarande beslut.

3. Region Västmanland ger Region Uppsala rätt att besluta om avvikelser från Mälardalstaxan för sträckan Sala-Heby/Morgongåva/Uppsala.

Protokollsanteckning

Bengt-Åke Nilsson lämnar särskilt yttrande enligt följande: I punkt två föreslås undantag från Mälardalstaxan för sträckan Västerås-Uppsala. Priset på sträckan föreslås till 1500 kr för ett 30-dagarskort. För giltighet på både tåg och buss har jag inget att invända. Men jag anser inte att vår kollektivtrafiknämnd ska kräva att Upplands lokaltrafik (UL) ska tvingas höja priset med giltighet enbart på buss från 930 kr till 1500 kr. Priset på 30-dagarskortet med giltighet enbart på buss är en fråga för UL.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

§ 45 Nämndinitiativ om hur kollektivtrafiken kan bidra till utveckling i länet efter pandemin

KTM210059

Bilaga 4

Jenny Landernäs och Gunnar Björnstad, båda (M), samt Samuel Stengård (KD) lämnar nämndinitiativ enligt bilaga om hur kollektivtrafiken kan bidra till utveckling i länet efter pandemin.

Kollektivtrafiknämnden beslutar

1. Förvaltningsdirektören får i uppdrag att bereda frågan och återkomma med förslag till vidare hantering.

§ 46 Övriga frågor

Inga övriga frågor framställs.

Vid protokollet

Christina Ersson, mötessekreterare

§§ 36 samt 41 – 44 justerade 2021-05-18

§§ 28 – 35, 37 – 40 samt 45 – 46 justerade 2021-05-31

Tommy Levinsson

Ordförande

Gunnar Björnstad

Justerare

Att justeringen tillkännagivits på regionens anslagstavla
2021-06-01 intygas:

Christina Ersson